

СРПСКИ ТЕХНИЧКИ ЛИСТ

ОРГАН УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА

САДРЖАЈ : Улепшавање Београда од Ј. —173— Стечај —173— Извештај Управног Одбора —174— Извештај XXI главног скупа —176— Извештај благајника —177— Извештај о Српском Техничком Листу —179— Преглед примања и издавања Српског Техничког Листа —180— Предлог буџета Српског Техничког Листа за 1910 годину —181— Учесницима ескурзије —182— Конкурс —182— Уредништву Српског Техничког Листа —183— Вести —183— Благајникова пошта —183— Члановима Удружења —184—

Улепшавање Београда.

Обећали смо да ћемо данас говорити о другом објекту за улепшавање Београда и ево нас да искупимо своју реч.

Куд код прођете кроз Немачку и друге културне државе ви ћете видети, да и најмања варошица има свој општински дом и да је тај дом махом на највиднијем, најугледнијем месту а у исти мах и најлепша грађевина у вароши. Истина тамо су за општински дом везани и легенда и историја. Пред општинским се домом делила правда, доносице су се одлуке, судило се, живило се, развијала се трговина, пулзирао је живот целе општине. Општински дом поштују сви грађани као реликвију и поносе се њиме, јер је у њему оличено и достојанство општине и богатство и укус.

Ми Београђани још ни данас не смемо странцу да покажемо грађевину у којој заседа општинска управа, која даје директиву за напредак и стара се за благостање целе општине, престонице Србије. Нашег угледног госта нисмо могли примити у просторијама општинског дома и ја тврдо верујем, да му нико није ни показао где заседава председник општине, који је требао да му по словенском обичају понуди хлеб и со и да га поздравља добродошлицом.

Надамо се да ће општинској управи бити једна од првих брига де сазида Београду достојан општински дом.

Па да се запитамо: где треба подићи тај дом и како га треба опремити?

Мислимо да би једно од најлепших места било место између Русије и Балкана, на Теразијама.

Ту би се дало много што шта лепо извести.

Замислимо дом већих размера у коме би сем просторија потребних општинској управи било и просторија за варошки музеј и по примеру Бечког „Rathaus-a“ и велика рестоурација с високо уздигнутом терасом окренутом Савском крају.

Испод терасе једна пасажа која би била можда јединствена по теренском положају. А с лица ка теразијама друга тераса над пропилејима.

Зграда би се могла извести у источњачком стилу.

На ову последњу мисао навела ме је једна случајна прилика. Један наш колега био је толико храбар да покуша изградити у источњачком стилу једну приватну вилу која треба да се подигне у улици Милоша Великог. Ја сам скицу видео и могу рећи допала ми се. Тај први покушај показује да се у том смислу може створити ново широко поље рада за талентоване архитекте. Задатак не би био лак, јер између приватне грађевине око 200 м² заузете површине и општинског дома има огромне разлике.

Али то не треба да нас заплаши. Нека општина састави програм за грађевину, нека изабере подесно место, па нек распише стечај са добрим наградама и подесним оцењивачким одбором, па ће надамо се добити много лепих решења а надамо се свакојако да ће бити међу њима и једно, а можда и више, које ће задовољити и практичку и естетичку страну задатка, тако, да ће се моћи Београд поносити својим домом и да ће моћи у њему дочекивати и народне госте.

Само у том случају, при подизању дома не сме се скомрачити, не сме се рачунати на ситне паре. Јер ако се тако буде радило и-спашће све ситничарски.

СТЕЧАЈ.

Удружење Српских Инжењера и Архитекта расписује овим стечај за израду расправе о **армираном бетону**.

Најбоље израђену расправу награђује са 500 динара Раљска фабрика цемента.

Расправа има у првом реду да изложи и испита опште особине конструкција од армираног бетона и да при томе обрати особиту пажњу питању: када су и уколико су оне подесније од осталих а нарочито чисто гвоздених конструкција.

При том расуђивању треба узети у обзир све особине армираног бетона, а нарочито његову сигурност противу пожара и његове игијенске особине.

При испитивању конструкција од армираног бетона с економског гледишта ваља узети у обзир не само трошкове око израде него и трошкове око одржавања.

Зарад бољег објашњења и очигледнијег упоређења могу се расправи додати и упоредни пројекти за једну конструкцију у гвозђу и у армираном бетону и то за околицу Пожаревца, Шапца или другог ког места у Србији, у којима је оскудица у добром, крупном камену за зидање.

Рок за предају расправе оцењивачком суду или Удружењу Српских Инжењера и Архитекта биће Цвети 1911. године, како би се могао извршити преглед и оцена поднесених расправа, те да се награда додели о Главном скупу Удружења, на Духове 1911. године.

У оцењивачком суду су изабрана ова лица:

Председник: г. Јефта Стефановић ред. професор Универзитета и чланови г. г. Кирило Савић Управник грађења нових железница, Миленко Турудић и Dr Ingen Милутин Миланковић ванредни проф. Универзитета и Драгутин Маслаћ архитект Мин. Грађевина.

30. маја 1910. год.
Београд.

У име Удружења
Српских Инжењера и Архитекта
Председник оцењивачког суда
Јефта Стефановић.

ИЗВЕШТАЈ

Управног Одбора Удружења Српских Инжењера и Архитекта о раду Удружења у 1909 години — поднесен XXI-ом главном скупу на дан 6. Јуна 1910, године.

Управни Одбор, изабран на XX-ом главном скупу, предузео је послове Удружења почетком Јуна прошле године и на својој првој седници од 10 јуна овако се конституисао: секретар г. Нешко Смиљанић, благајник г. Душан Божић, књижничар г. Драгутин Маслаћ. У ужи редакциони Одбор „Срп. Техн. Листа“ изабрани су: за власника потпредседник г. Кирило Савић, за главног уредника: г. Јефта Стефановић, за одговорног уредника г. Јован Андрејевић и за чланове редакционог одбора г. г.: Павао А. Димић и Душан Божић. Почетком месеца августа, због службеног бављења ван Београда, поднео је оставку на дужност члана Управног Одбора г. Милорад Поповић, а на његово место изабран је на I-вом месном скупу у октобру месецу г. Бранко Таназевић архитекта и стални доцент Универзитета. Најзад смрћу пок. Пере Смедеревца, постало је упражњено једно место у Надзорном Одбору, те је на VI месном скупу изабран за члана Надзорног Одбора г. Драгољуб Мирковић инжењер и управник Београдског водовода.

Управни Одбор Удружења држао је своје седнице по потреби, и на њима решавао текуће послове Удружења, а водио је рачуна и о свима техничким питањима у земљи и на страни и саопштавао их и претресао у своме органу.

Осим тога одржано је и 6 месних скупова, на којима су претресана важнија техничка и друга питања.

Тако нпр. Удружење је поводом пројекта и доношења новог закона о Уређењу Железничке Дирекције приредило најпре једно јавно предавање, које је одржао потпредседник нашег Удружења г. Кирило Савић, и које су поред наших железничара и чланова Удружења посетили још и неки народни посланици и многи отмени гости. Ово предавање, Удружење је после и одштампало у нарочиту књижицу са жељом, да наше законодавне факторе што боље обавести о потреби корените реформе ове наше тако важне Установе, као што је Железничка Дирекција.

Али је Удружење и поред тога било изненађено доношењем новог законског пројекта, који је имао много мана и недостатака. С тога је Удружење придајући велику важност томе питању чинило потребне преставке и резолуције, упућене законодавним факторима, али је и то мало помогло. Поред свега тога, донет је најзад један непотпун закон са којим наше Удружење не може бити задовољно.

У осталом рад Управног Одбора на томе питању, познат је члановима и из нашег „Техничког Листа“.

Осим тога, Управни Одбор је предузео потребне кораке, те да се при доношењу *новог кривичног закона*, унесу у њега потребне заштитне мере за право титуле инжењера и архитекта, као и за заштиту техничких објеката од злонамерног квара. Исто тако да се предвиди већа одговорност предузимача и надзорних органа за солидност грађевина и сигурност радника, као што се то ради и код других уређених држава.

С тога се Управни Одбор обратио на наше чланове Удружења са молбом, да пошаљу своја мишљења о овим законским одредбама, те да се на основу свију тих података саставе потребне представке г. г. Министрима Грађевина и Правде с молбом, да се у нови казнени закон унесу потребни прописи и казне, које ће чувати и штитити на достојној висини нашу техничку струку.

Управни Одбор приметио је велику штету, што код нас нема грађевинског закона за вароши и места по унутрашњости, и учинио је прве кораке да се то питање проучи, и да се у интересу нашег угледа и у интересу правилног уређивања и подизања наших вароши, што пре донесе грађевински закон за целу Србију.

Што се тиче пројекта законског *о уређењу Министарства Грађевина*, на чије остварење наша струка већ толико времена жељно чека, — опет је био те среће, да се и не изнесе пред Државни Савет, и ако се већ четири године повлачи по архиви Министарства Грађевина.

Предлог закона *о сувоземним путевима* изнет је ту скоро понова пред Народну Скупштину и примљен без већих измена. И ако нашем Удружењу није дата могућност, да да своје мишљење о њему, опет се инжењери могу радовати овом новом закону, ако ни због чега другог, а оно због укидања *кулука*, који су све културне државе већ одавно избациле из примене као једну несавремену установу.

Сада се почиње спремати и нов законски пројекат о оснивању и уређењу *занатлијских школа*, и Управни Одбор мисли да и наше Удружење треба да узме учешћа у изради тога пројекта. Зато позива чланове да и о томе прикупљају потребне податке, те да удружење може благовремено чинити о томе своје представке.

Према одлуци прошлог главног скупа, да се двадесетпетогодишњица нашег Удружења прослави са нарочитим програмом, Управа је још на првој својој седници изабрала нарочити одбор, који ће израдити програм за прославу 25-годишњице и који ће чинити потребне припреме за исту. У тај одбор изабрани су ван Управног Одбора г. г. Миша

Николић, Нестор Манојловић и Светозар Зорић а од стране Управног Одбора г. г. Јефта Стефановић, Кирило Савић, Бранко Таназевић, Драгутин Маслаћ и Душан Божић. Тај Одбор се конституисао, и изабрао за председника г. Јефту Стефановића, за секретара г. Душана Божића, и он према потреби одржава своје засебне седнице.

Као знак већег интересовања и приватних предузећа за наше Удружење и нашу техничку праксу у Србији, да са похвалом саопштимо: да је Раљска Фабрика Цемента послала нашем Удружењу суму од 500 дин. са молбом, да наше Удружење распише и са том сумом награди најбоље израђени темат из области практичне примене армираног бетона код нас у Србији.

Удружење је на месном скупу изабрало нарочити оцењивачки суд од наших најбољих стручњака, те да напишу темат и изврше после оцену и поделе награду. Али због краткоће времена, а по предлогу оцењивачког суда, рок за предају и награду тог темата продужен је до идућег главног скупа 1911 год.

Свакојачко, ово је од стране Раљске Фабрике један леп пример за углед и заслужује похвалу.

Знајући важност месних екскурзија, ова Управа приредила је у току године читав низ месних екскурзија у циљу разгледања и упознавања важнијих индустријских етаблисмана и техничких радова у Београду. Тако су ове године приређене месне екскурзије: на београдску канализацију, на Кланицу у Стругару Прометне Банке, у фабрику „Гођевац“ и у фабрику Монопола Дувана и Жижица. Интересовање за ове екскурзије било је много живље него за месне скупове, те с тога ове месне екскурзије треба и у будуће што чешће приређивати, јер поред осталих користи оне повољно утичу и на међусобно упознавање и развијање дружељубља међу колегама.

Управни Одбор био је у преписци и ступио у везу и са многим страним Удружењима. Поред везе са Бугарским, Чешким и Руским Инжењерским Удружењима, наше Удружење било је у преписци још са Академским Удружењем Српске и Хрватске омладине „Југославија“ у Брну и са словенским друштвом „Југославија“ у Александрији у Египту.

Као што је познато *Српска Књижевна Задруга* узела је иницијативу и покренула питање о прослави *Стоогодишњице Доситија Обрадовића* великог народног просветитеља, и позвала сва београдска књижевна, просветна и културна друштва да узму учешћа у припремама за ту прославу. Од стране нашег Удружења били су као изасланици на заједничкој конференцији г. г. Јефта Стефановић и Драгутин Маслаћ чланови Управног Одбора, а после је за члана главног Одбора за Доситијеву прославу изабран опет г. Драгутин Маслаћ арх. Мин. Грађевина и члан Управног Одбора нашег Удружења.

О овоме питању говорено је и на једном месном скупу, а нарочито о двома тачкама из програма за ту прославу: 1.) о подизању споменика Доситију и 2.) о подизању „Доситијевог дома“ за научна и хумана друштва. Препоручено је нашем делегату да тачно прати рад тога Одбора и да о том повремено реферише Удружењу ради евентуалних потребних решења.

У току ове године приновљено је 17 редовних чланова, чија су имена објављена у нашем листу.

Али је с друге стране ова година била кобна за Удружење по број умрлих чланова јер, смо изгубили 7 врсних чланова нашег Удружења. Имена: Николе Стаменковића, Михаила Валенте, Јевте-Хаци-Јевтића, Љубомира Клерића, Пере Смедеревца, Сретена Лазаревића и Миливоја Јовановића-Баће биће позната извесно не само члановима Удружења већ и свима читаоцима нашег „Техничког Листа.“

Пок. Стаменковић, Смедеревац и Валента били су међу првим оснивачима нашег Удружења и највреднији сарадници нашег листа. Бирани су за прве часнике Удружења, а пок. Смедеревац је и умро као члан Надзорног Одбора.

Нека им је свима лака земља и светао спомен међу нама!

Као што је члановима Удружења познато, Управа је благовремено почела радити на припремама за овогодишњу екскурзију Београд—Софија—Цариград. Поводом тога Управа се обраћала нашим и страним надлештвима и мора да истакне да је наше Удружење свуда наишло на велику пажњу и предусретљивост.

Господин Министар Грађевина дозволио је свима члановима Удружења потребно осуство за скуп и екскурзију као и бесплатан подвоз на свима српским железничким пругама.

Дирекција Српског и Дунавског Бродарског Друштва дозволиле су за чланове Удружења вожњу на лађама у пола цене.

Железничке Дирекције бугарских и ориенталских железница, на молбу Удружења и наше Железничке Дирекције, одобриле су за учеснике екскурзије Цариград—Софија—Цариград и натраг вожњу на железницама такође у пола цене.

С тога Управа сматра за дужност да и овом приликом ода своју пуну захвалност, како г. Министру Грађевина, тако и осталим нашим и страним надлештвима, који су према нашем Удружењу толику пажњу и предусретљивост указали.

На завршетку овог извештаја Управа напомиње: да према чл. 32. ове године иступају из Управног Одбора: председник г. К. Д. Главинић и чланови Управног Одбора гг. Јован Андрејевић, Драгутин Маслаћ, Бранко Таназевић и Нешко Смиљанић, а г. Кирило Савић потпредседник нашег Удружења поднео је оставку на то звање, те се сад има извршити избори новог потпредседника.

Извештавајући о томе скуп, Управни Одбор благодари свима члановима и пријатељима Удружења, који су га у раду помагали.

Председник

Удружења Срп. Инж. и Арх.

К. Д. Главинић

Секретар

Неш. М. Смиљанић

Потпредседник

Кирило Савић

Чланови Управног Одбора:

Јефџа Стефановић

Јован Андрејевић

Павао А. Димић

Душан Божић

Драгутин Маслаћ

Бранко Таназевић

Извештај XXI главном скупу Удружења Српских Инжењера и Архитекта о стању књижнице.

Књижница нашег Удружења ове је године знатно обогатена поклонима које су Удружењу учиниле породице и пријатељи преминулих наших другова и чланова Удружења и то:

Из заоставшине поч. Сретена М. Лазаревића Удружење је добило на поклон 12 најодабранијих дела из техничке литературе;

Од Васе Јовановића бравара, брата поч. Миливоја Јовановића, Удружење је примило из покојникове збирке 34 дела у 43 свеске такође најодабранијих дела из техничке литературе, већином у лепом повезу. и

Од г-ђице Зорке Валенте кћери поч. Михаила Валенте Удружење је добило 75 дела у 100 свезака од којих нарочиту пажњу заслужује обилата збирка закона, уредаба и прописа, који се односе на техничку струку.

Према овоме књижница Удружења броји данас 348 дела са 481 свеском, поред у прошлогодишњем извештају, поменутих повезаних стручних листова наших и страних.

У овој години Удружење је примало 11 стручних техничких листова и то 1 хрватски, 1 бугарски, 2 руска, 1 чешки, 4 немачка и 2 француска и комплетирани свеске повезане су.

Стручне техничке листове, хрватски, бугарски, руски и руске, добија Удружење у замену, а немачки и француски претплаћени су. Сем овога, Удружење добија у замену и неколико листова других струка и политичких из Србије и осталих српских покрајина.

29. Маја 1910. г.

у Београду.

Члан Управног Одбора

Драгутин Маслаћ

архитект

Извештај Благајника

О имовном стању Удружења Српских инжењера и Архитекта.

Потписатоме је част изнети пред XXI Главни Скуп следећи преглед о примању и издавању у рачунској 1909/10 години, као и стање друштвене имаовине.

а) Примање (по буџету)

Тек. број	О Д К О Г А	од 3-V-1909 до 30-VI-1909		од 1-VII-1909 до 25-V-1910		СВЕГА		Предвиђе- но буџетом		Више или мање примљено		
		Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	
1	Од уписне таксе	40	---	60	--	100	—	150	—	—	50	—
2	„ улога за раније године	1040	---	1465	---	2505	—	2300	—	+ 205	—	—
3	„ „ 1909/10 годину	30	—	470	—	500	--	650	—	—	150	—
4	„ добротворски и у тем. улога	—	—	600	—	600	--	—	400	+ 600	—	—
5	„ интереса на новац	186	65	187	45	374	10	—	—	—	25	90
6	„ ажије на злато	—	—	4	85	4	85	—	—	+	4	85
	Свега	1296	65	2787	30	4083	95	3500	—	+ 583	95	—

б) Примање за Фонд за Дом Удружења

1) Отплата оснивачких улога	—	—	—	—	—	—	345	дин.
2) Добровољни прилози	—	—	—	—	—	—	20	„
3) Ванредни члански улози за 1909/10	—	—	—	—	—	—	460	„
4) Улози за идуће године	—	—	—	—	—	—	41,20	
5) Интерес на новац у год 1909	—	—	—	—	—	—	21,45	
							887,65	Свега

в) Издавање (по буџету)

Тек. број	К О М Е	од 19-V-1909 до 30-VI-1909		од 1-VII-1909 до 3-V-1910		СВЕГА		Предвиђе- но буџетом		Више или мање издато		
		Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	Дин.	пара	
1	За издавање С Т. Листа	—	—	1200	—	1200	—	1200	—	—	—	
2	„ Набавку намештаја књижнице	130	—	—	—	130	--	200	--	—	70	—
3	„ канцелариске трошкове	54	65	327	90	382	55	340	--	+42	55	
4	„ послугу	70	—	770	—	840	—	840	--	—	—	
5	„ станарину	120	—	660	—	780	—	720	—	+60	—	
6	„ претплату на листове	—	—	197	70	197	70	200	—	—	2	30
	Свега	374	65	3155	60	3530	25	3500	—	+30	25	—

Из изложених прегледа види се, да је вишак прихода по буџету изнео 573,95 дин. да је приход на наплати уписнине и редовних чланских улога већи за 5 дин. него што је буџетом предвиђено, а да је на осталим позицијама више примљено 578,95 дин.

По буџету расхода утрошено је више 30,25 динара и то на позицуји канцелариски и други трошкови више 42,55 динара, кирија за 1 месец 60 дин. а на осталим позицијама мање утрошено 72,30 д.

Прекорачени кредит дошао је услед изванредних издатака на штампање резолуције о закону о уређењу Жел. Дирекције и плаћање кирије за стан (13 месеци место 12) те се моли скуп да тај издатак одобри.

Целокупни прираштај имаовине износи:

1) По буџету	— — — — —	553,70	дин.
2) Ван буџета (Дом)	— — — — —	887,65	„
		<u>1441,55</u>	„

г.) Стање имаовине

На дан 25-ог маја 1910 године

На приплоду код Управе Фондова	— — — — —	7246,00	дин.
„ „ „ Прометне банке	— — — — —	1805,00	„
„ „ „ „ (фонд за дом)	— — — — —	1371,45	„
Готовине у каси и исплаћени рачуни за 1910/11	— — — — —	235,05	„
		<u>10657,50</u>	„

И словом: десет хиљада шест стотина педесет седам дин. и 50‰

Стање у прошлој години 3-V-1909	— — — — —	9216,15	
Прираштај у 1909/10 години	— — — — —	1441,35	

У депозиту благајне налази се сума од 500 дин. Намењена за награду о армираном бетону. Новац се налази на приплод код Прометне Банке.

И пред нешто бољег одзива у плаћању улога стање дуга остало је приближно исто и на дугу налази око 5500 динара.

25-V-1910 г.
Београд

Благајник
инж. Душан Божић

Предлог за буџет Удружења Српских инжењера и Архитекта за годину 1909/10

а) Приход

1.) Уписне таксе	— — — — —	100	дин.
2.) Чланских улога за 1910/11	— — — — —	600	„
3.) Дугујућих чланских улога	— — — — —	2500	„
4.) Интерес на новац	— — — — —	400	„
		<u>3600</u>	дин.

б) Издавање

1.) Канцелариски трошкови и потребе	— — — — —	420	дин
2.) Набавка намештаја за књижницу	— — — — —	100	„
3.) Послуга	— — — — —	900	„
4.) Станарина	— — — — —	780	„
5.) Претплата на листове	— — — — —	200	„
6.) За издавање Срп. Техн. Листа	— — — — —	1200	„
		<u>3600</u>	дин.

25-ог маја 1910 год.
Београд

Благајник Удружења
инж. Душан Божић

Извештај о Српском Техничком Листу Поднесен XXI главном скупу Удружења Српских Инжењера и Архитекта на дан 6. јуна 1910. године.

Готово бисмо могли овогодишњи извештај написати удве три речи: могли бисмо упутити чланове Удружења да прочитају готово од речи до речи извештај поднесен прошлом главном скупу.

Јер ће вероватно бити и замерке исте од стране чланова па и одбрана наша стереотипна. Без срестава се не може постићи успех који се жели нити остварити што се хоће, већ све то мора бити у колико се може.

У срества редакциони одбор не рачуна само материјалну већ и моралну потпору чланова.

Зато и велимо да управо не бисмо требали ни писати новог извештаја, већ се позвати у главном на прошлогодишњи, пошто је готово све остало по старом.

На вама господо чланови Удружења лежи не мања одговорност за то, што наш лист још ни данас не може да задобије онај углед, који би по спреми српских инжењера требао да има.

Кад погледате друге техничке листове, ви ћете на прво место запазити врло велики број сарадника, који стално приносе своје литерарне прилоге листу; који бодро мотре да у листу не промакне ма шта, што не би било савремене вредности, што не би било на висини технике; који полемишу о истакнутим питањима без жучности и који саопштавају друговима стечено искуство; који, једном речи стално и марљиво раде на листу.

И данас су у раду замашни технички објекти у нас па ми ипак и данас морамо да пабирчимо са садржином листа.

Сад смо се постарали да у листу доносимо и омање скице, које много доприносе јаснијем излагању и бољем разумевању техничких написа али то још није довољно.

Наш лист, хтели ми не хтели, носи још и данас обележје полемичког листа о акутним питањима. Можда то захтева и сама читалачка публика листа; али ми ипак мислимо да бисмо више користили, када бисмо лист могли уређивати више са чисто техничког гледишта.

Господин Министар Грађевина изволео је и ове године одобрити кредит од 2000 динара, као помоћ листу. Ми зато у име редакционог одбора и у име Удружења овим изјављујемо благодарност господину Министру и Народном преставништву.

Мислимо међутим да тачно схваћени интереси народа налажу и Народном Престаништву и г. Министру Грађевина да свим силама помажу напредак

и развиће техничке струке у земљи и да би према томе било од користи и држави да обилатије помогне издавање листа

Јер овако, како је сада, ми морамо непрестано кубурити са радном снагом. Рад треба платити, па ће га онда бити. А кад се рад плаћа, онда човек има права да бира и одабира оно што више вреди. Кад се рад не плаћа, онда немамо права ни да будемо незадовољни. Јер прва и најблажа замерка може да учини да такав бесплатан раденик престане сасвим радити.

И ако је лепо да се појединци жртвују за општу ствар, ипак није право да сви остали само гледе како то бива из дана у дан, и чекају док прегаоци не малакшу.

Треба се дакле потрудити да се створи могућност, да се написи хоноришу.

Зато се редакциони одбор трудио, да нађе још извора за боље успевање листа.

Обратили смо се железничкој дирекцији с молбом да нам из свог буџета одвоји извесну суму као помоћ а у замену за то нудили смо да бесплатно штампамо наредбе и расписе од општег значаја као и све објаве лицитација.

По овој молби нисмо још добили никакав одговор.

Редакц. одбор се трудио да прикупи што већи број претплатника али није успео у том.

Шта више и с прикупљањем претплате иде тешко.

Није прикупљено онолико прихода колико је буџетом предвиђено прошле године, јер наши повереници у окрузима где има највише претплатника, заузети су и преоптерећени многим пословима, те им недостаје времена да се својски заузму за прикупљање претплате. Рад примера да наведемо, да само две вароши у једном округу дугују 1400 дин., а то је баш округ који нам је ранијих година давао редовно највећу претплату.

За II полгође 1909. год. лист је примало 654 које претплатника које чланова удружења. У току II полгођа прошле па до 15. маја ове године морали смо шиљање листа обуставити 78-рици чланова удружења и претплатника; онима који по 2—3 године нису одговарали својим материјалним обавезама према Удружењу. За то време приновљено је 47; тако да сад прима лист 623 лица. У овај број ушли су сви чланови удружења и сви они који примају лист бесплатно у замену за своје листове.

Лист се штампа у 750 примерака а стручни додаток, који ће овај пут изнети око 10—12 штампаних табака текста и исто толико табака слика, штампа се у 1000 примерака До половине јуна месеца стручни додаток разаслаће се члановима и претплатницима.

На завршетку редакциони одбор сматра за

дужност да изјави топлу благодарност свима сарадницима који су нам полагали, да захвали на поверењу којо је уживао од стране поштованих г. г. колега а скупу да стави на срце, да са своје стране учини све што му је у власти, те да нови редакциони одбор не наиђе бар на оне тешкоће које се дају отклонити.

Предајући новом одбору части пуну дужност, од свег срца желимо му бољи успех но што смо га ми имали.

Износећи пред поштовани скуп прегледе примања и издавања Срп. Тех. Листа, редакциони одбор

моли скуп да изволи одобрити и предложени пројекат буџета за издавање Српског Техничког Листа у овој години 1910.

Маја 1910 год.

Београд

Ч Л А Н О В И:

РЕД. ОДБОРА:

Јефџа Стефановић, Кирило, Савић Јован

Андрејевић Павао Димић и Душан

Божих.

Благајник Српског Техничког Листа

Јован Ђ. Раденковић

Преглед примања и издавања Српског Техничког Листа

од 1. јануара до 31 децембра 1909. год.

П Р И М А Њ Е	Посеб		Скупа		ИЗДАВАЊЕ	Посеб.		Скупа	
	Дин.	д.	Дин.	п.		Дин.	п.	Дин.	п.
I. Приход од претплате.					1. За штампање листа 52 броја	3080	—		
а) за лист:					2. " " огласа и лицитац.	961	70	4041	70
1. за 1906 год.	30	—			3. " " стручног додатка	452	60		
2. " 1907 год.	235	—			4. " израду клишеа и слика				
3. " 1908 год.	1640	48			за стручни додаток	666	64	1119	24
4. " 1909 год.	2194	25			5. " штампање брошуре г. К.				
5. " 1910 год.	15	—	4114	73	Савића о новом закону о уре-			130	—
б) за огласе:					ђењу жел. Дирекције				
1. за 1908 год.	115	—			6. за штампање књиге реформа			98	10
2. " 1909 год.	141	—	256	—	железничке тарифе				
II. Помоћ из Мин. Грађевина			2000	—	7. Трошкови административни			320	10
III. " " Удружења			900	—	и канцеларијски				
IV. Привремена позајмица из					8. Хонорар уреднику	600	—		
Удружења			300	—	9. " благајнику, корект. и			1200	—
V. Од продатих бројева Срп.					админ.	600	—		
Техн. Листа за раније године			38	—	10. Привремена позајмица вра-			300	—
					ћена удружењу.				
					11. Трошкови око прикупљања			64	83
					претплате у Београду.				
					12. Удружењу враћен наплаће-			10	—
					ни члански улог				
					Салдо готовине за пренос у 1910			324	76
			7608	73				7608	73

Преглед примања и издавања Српског Техничког Листа

од 1. јан до 15. маја 1910. год.

ПРИМАЊЕ	Посеб.		Скупа		ИЗДАВАЊЕ	Посеб.		Скупа	
	Дин.	п.	Дин.	п.		Дин.	п.	Дин.	п.
I. Готовина из 1909 године			324	76	1. За штамп. листа 20 бројева	1104	—		
II. Приход од претплате					2. „ „ огласа и лицитац.	347	—		
а) за лист					3. „ израду слика и клишеа	108	18	1559	18
1. за 1906. год.	10	—			4. „ штамп. стручног додатка	459	—		
2. „ 1907. „	70	—			5. „ израду слика и клишеа	217	55	676	55
3. „ 1908. „	165	—			6. „ штамп. садржаја за 1909.			50	—
4. „ 1909. „	1375	—			7. Трошкови административни и канцеларијски			108	50
5. „ 1910. „	557	50	2177	50	8. Хонорар уреднику листа	200	—		
б.) за огласе					9. „ благајнику коректору и администратору	200	—	400	—
1. за 1909 год.	77	—			10. Салдо готовине на дан 15. маја 1910 г.			2207	33
2. „ 1910 „	19	50	96	50					
III. Помоћ из Министарства Грађевина за 1910 год.			2000	—					
IV. Помоћ Удружења листу за 1909/10. год. последња рата			300	—					
V. Од продатих брошура г. К. Савића закон о уређењу жел. Дирекције			89	30					
VI. Од продаје Српског Техничког Листа за раније године.			13	50					
			5001	56				5001	56

Предлог буџета Српског Техничког листа за 1910. г.

ПРИХОД	ПОСЕБ.		СКУПА		РАСХОД	ПОСЕБ.		СКУПА	
	Дин.	пр.	Дин.	пр.		Дин.	пр.	Дин.	пр.
1.) Претплата за 1909. и раније године	2500	—			1.) За штампање листа и корица 52 броја	4000	—		
2.) Претплата за 1910 год.	3000	—			2.) За штампање стручног додатка	1300	—		
3.) Претплата од ненаплаћених и нових огласа	300	—	5800	—	3.) За израду слика и клишеа	2000	—	7300	—
4.) Помоћ из Мин. Грађевина за 1910. год.			2000	—	4.) Канцелариски и административни трошкови			500	—
5.) Помоћ од Удружења за 1910./11 годину			1200	—	5.) Плата уреднику	600	—		
					6.) Плата благајнику, коректору и администратору	600	—	1200	—
			9000	—				9000	—

УЧЕСНИЦИМА ЕКСКУРЗИЈЕ

Напомиње се члановима Удружења који су пријавили своје госте за екскурзију за Цариград, да се ти гости морају сами побринути за подвозне карте (на жељезницама и на лађама) за долазак у Београд и повратак кућама пошто је Удружење добило повлашћену возњу само а чланове Удружења и њихове породице (а у породицу се рачуна само жена и деца.

Гости који буду примљени за екскурзију уживаће повластице у возњи као и чланови Удружења, само на путу Београд—Софија—Цариград и натраг.

Најзад препоручује се свима учесницима екскурзије да се сами побрину за посебне пасоше, и да пред полак визирају пасоше у турском конзулату.

УПРАВА

КОНКУРС

за израду привредног плана за шуму „Јужни Кучај.“

Дирекција Српских Државних Железница позива заинтересоване да поднесу своју понуду до **10 јуна о. г.** за премер и израду привредног плана за шуму „Јужни Кучај“ у величини од 3.600 Ха. под овим условима:

А) Услови који се односе на премер држав. шуме Кучаја и ситуациони план.

а) План се има израдити на основу триангулационе мреже, за коју се морају одредити најмање две базе. Меридијан се има одредити астрономски а координате свију тачака имају се срачунати најмање са три пресецања у свакој тачци и то пресецањем напред или назад или са стране. Дозвољене грешке имају се израчунати по теорији најмањих квадрата.

б) Триангулациона мрежа има бити у вези са земаљском триангулацијом и све тачке триангулационе постављене од стране државе имају ући у мрежу тако, да би овај план био пуноважан у случају извршења земаљског катастра.

в) Базе морају бити одређене на сигурном терену обележене каменим стубовима. Свака се база има измерити најмање 10 пута у оба правца. Камени стубови којима би се обележиле триангулационе тачке и базе биће дугачке 0.50 мет. а дебеле и широке по 0.15.

г) План триангулационе мреже има бити израђен у размери 1:20000. он ће садржати све тачке триангулационе са свима очитаним визурама са појединих

Х

станица, координате (У) свију тачака, број тачака, очитана визура (угао) дужина базе и т. д, Дужина полигоних страна може бити до 400 мет.

д) Главна полигона мрежа мора изилазити и свршавати се у триангулационе тачке, а помоћне вериге полигоних и малих тачака морају бити надовезане на полигоне вериге, које су срачунате у вези са триангулационим веригама. План полигоне мреже биће у размери 1:5000, он ће садржати све полигоне тачке, а такође и мале тачке, на њему имају бити означене вериге, у коме су правцу срачунате, дужине појединих полигоних страна биће уписане. затим координате тачака и очитане визуре.

ђ) Све грешке како у триангулационој тако и полигоној мрежи не смеју прећи границе дозвољених грешака које је предвидео пруски правилник за катастарске планове.

е) Парцеларно снимање биће тахиметриско, а снимање се површина са свима објектима (ливаде, њиве, испусти, и т. д.) и теренским променама тако, да се може израдити потпуна рељефна карта, која ће представљати конфигурацију терена са свима потоцима, увалама, брдима и т. д.

ж) План-карта има бити израђен у сразмери 1:5000, хоризонталне изохинсе биће повучене на сваки 1—2 мет. висине. Квадратура се има израчунати геометриски и планиметриски и увести у специјалне спискове.

Б) Услови који се односе на привредни план Wirtschaftsplan.

а) План се има израдити по методи, по којој су до сад рађени планови за сва рударска предузећа као и за све остале шуме у Србији, — то је *Combiniertes Flächenfachwerk*.

б) По свршеном послу Шумарско Одељење Министарства Народне Привреде одредиће стручну комисију којој ће бити задатак да план прегледа, сравни га са приликама на терену, и поднесе извештај г. Министру за пријем или одбацај плана. У ову комисију Дирекција ће од своје стране одредити једног шумарског стручњака и једног свог инжињера.

в) Све евентуалне измене и исправке, које би стручна комисија нашла за потребно учинити, имају се исправити без икакве даље награде. У случају да се план са свим одбаци предузимач нема права тражити никакву награду.

г) Поред *Situationkarte* има се израдити и *Bestandskarte*:

План мора бити готов најдаље до 1. априла 1911. год. у противном Дирекција задржава себи право да за сваку одоцњену недељу одбије од примања по 25 динара.

ђ) Набавка и намештање камена за триангулационе тачке пада на терет предузимача као и обележавање полигоних тачака, које ће бити од дрвеног коља са ексером. Коље ово мора бити 0.5 мет. дуж. 0.06 X 0.07 м.

№ 16.893. Из дирекције српских државних железница. 14. маја 1910 год, Београд.

Уредништву Срп. Техничког Листа.

Поштовани Госп. Уредниче,

У броју 18. и 19. Техничког листа ове год. а за време мога одсуствовања од дужности, изишао је јадан чланак под насловом „Једно зло“ чији се I-ви и III-ћи став односе на мене, пошто сам ја тај који је ишао у Солун и Манастир Хилендар државним послом. У истом се чланку излаже како се помоћу партизанства, личних пријатеља и околишних махинација долази до послова не посла ради, него ради дијурне и награде и у исто се време оспорава моја спрема за то.

На цео тај напад не бих ни одговарао, јер немам обичај да полемишен са људима, који ни толико куражи немају, да оно што напишу и подпишу целим именом. Што овај одговор ипак дајем разлог је, што је напад изашао у листу друштва чији сам и ја члан, био бар до данас.

На наведене нападе имам да изјавим, да се никада нисам нудио за поменуте послове, него сам увек *зван* и *нуђен* од стране дотичних Министарстава чије сам послове свршавао. За рачун Мин. Привреде радио сам више пута и пошто ме увек зову за своје послове, закључујем да су мојим радом и задовољни. Сем тога као наставник стручне занатске школе Мин. Привреде, донекле сам и чиновник тог Министарства те је држим природније да мене и траже.

Односно дијурне изјављујем, да никада нисам правио питање о њеној величини нити се погађао него сам увек примао онолико колико су ми одређивали. Приликом последњег мог пута, по захтеву Мин. Иностраних Дела, величина дијурне ми није ни утврђена и до данас ни сам не знам колика ће бити. За планове које сам израђивао у овим приликама нисам никад тражио особену награду.

Односно моје спреме за послове због којих сам слат, нећу да говорим ништа, јер о истој спреми сведоче сами послови (израђене штале и уз њих потребне зграде у Солуну.)

29. Маја 1910. г.

Београд.

Ђура Бајаловић

архитекта Мин. Грађ.

В Е С Т И

Личне вести.

Указом Њ. В. Краља од 24. маја ове год. постављени су у Дирекцији Држ. Железница у управи за грађење:

за инжењере друге класе г. г. Андрија М. Станић и Мих. Јањушевић инжењери треће класе.

за инжењера треће класе г. Трифун Стефановић подинжењер прве класе, и

за подинжењера прве класе Драгољуб Марковић, привремени подинжењер исте класе.

Решењем Господина Министра Грађевина од 20. маја ове год. а на основи чл. 18. закона о уређењу Министарства грађевина, премештени су по потреби службе:

г. Младен М. Ђуровић подинжењер из Крушевца за Неготин г. Петар А. Ђирић подинжењер из Неготина за Шабац, и г. Драгутин П. Лазаревић подинжењер из Министарства Грађевина за Зајечар.

Грађевинарске вести.

Дрвени мост преко Расине испод Бруса, оправиће се ове год. по пројекту окр. инжењера г. Н. Писе. Предрачунска је сума 2069,83 дин.

Нова скел на броду Мораве код села Војске, саградиће се ове год. по пројекту инспектора г. Н. Поповића. Предрачунска је сума 1366.70 дин.

Благајникова пошта.

Г. Јосиф Ринер инспектор повереник за округ нишки, послао нам је покупљену претплату за лист, и то:

по 20 дин.
за целу 1909. год.

Од Угљеног мајдана из Алексинца,
за целу 1910. год.

од г. Благ. Трифунца предуз. из Алексанца.
„ г. г. Браће Викторовића електр. из Београда.
„ Нишке окружне Банке, и
„ Нишке Трговачке Банке.
по 10 дин.
за I полгође 1910. г.

од г. Х. Фраја инспект. из Ниша
„ г. Цветка Лозановић предуз. из Ниша
„ г. г. Ж. Стојиљковића и Ј. Пенчића трг, из Ниша

Од господе претплатника из Београда примили смо, ове год, на име претплате за лист, и то:

по 20 дин.
за целу 1909. год.

од г. Жив. Србића предуз., М. Капетановића професора Универз. Ото Лоренца грађевинара; окр. одбора округа београдског, Богдана Гавриловића проф. Универз., Љ. Поповића инжењер пшук., Ник. Димитријевића лебара, Морица Харцла агента, Срет. Стојановића предуз., Гл. Штајнлехнера агента, Ј. Штока предузимача и М. Неготинца предузимача.

по 10 дин.
за I полгође 1909 г.

од г. г. К. Живковића предузим. Ј. Атанацковића ђенерала и М. Попс-Драгића инжењера.

за II полгође 1909 г.

од г. г. Стојиљковића трг. Ј. Коена инжењера, Дим. Ристића инжењ. Мин. Војног, М. Премовића, трг. Кафана Шумадије

М. Туцаковића инжењ. пуковника, Гранд Хотела, Св. Илића архитекте, Дим. Бошковића предуз. Министарства Финансија, М. Балте инспектора, Горче Поповића предузимача, Мих Јовановића предузимача.

за II полгође 1908 г.
од г. Мил. Неготинца предузимача
за I полгође 1910. г.
од г. г. Јакова М. Алкалајо агента, Т. Тодоровића в. инжењера и Аустријског конзулата
за II полгође 1910. г.
од г. Давида Дајча агента
15 дин
за целу 1910 г.
од г. Мите Стајића књижара.
по 5 дин.
за целу 1910 г.
од г. Јов. Петровића техничара,

за I четврт 1909 г.
од г. Жив. Ђирића секретара Мин. Грађ.
за IV четврт 1909 г.
од г. А. Висиљевића инжењера

Г. Милорад Миливојевић инжењер из Јагодине послао нам је 20 дин. за лист од 1 јула 1908 год. до 1 јула 1909 г.

Г. Милан Николић инжењер из Сан Франциска—Америка —послао нам је 25 дин. на име претплате за лист за целу 1910 год.

ЧЛАНОВИМА УДРУЖЕЊА

Удружење Српских Инжењера и Архитекта одржаће, по прописима чл. 55, 56, 57, 58, и 59 свога устава, свој

XXI ГЛАВНИ СКУП

на дан 6. Јуна 1910 године у Београду, у дворници нове основне школе код Саборне Цркве, а са овим дневним редом:

- 1.) Избор два секретара
- 2.) Примање нових чланова
- 3.) Извештај Управног Одбора
- 4.) Извештај о „Срп. Техничком Листу“
- 5.) Извештај о благајни Удружења и „Техн Листа“
- 6.) Извештај о књижници Удружења
- 7.) Извештај Надзорног Одбора
- 8.) Давање разрешнице Управном Одбору
- 9.) Утврђење буџета Удружења и „Техн. Листа“ за 1910/11 год.
- 10.) Избор председника и четири члана Управног Одбора
- 11.) Избор чланова Надзорног Одбора
- 12.) Предлози

По чл. 32 Устава ове године иступају из Управе; председник г. К. Главинић и чланови Управног Одбора г.г. Јован Андрејевић, Драгутин Маслаћ, Бранко Таназевић, и Нешко М. Смиљанић.

По чл. 56 Устава може се на главном скупу решавати само о оним предлозима који се поднесу Управи најмање 20 дана пре скупа.

Редовни и ванредни чланови Удружења имају на скупу право гласања, а остали учествују само са саветујућим гласом.

Почетак скупа тачно у 8 часова пре подне

Секретар

Неш. М. Смиљанић

Председник

К. Д. Главинић

Власник за Удруж. Срп. Инжењ. и Архитекта **Кирило Савић** управник Управе за грађење нових железница
Одговорни уредник: **Јован Андрејевић** инжењер, управник грађевинског одељка општине београдске
Штампарија К. Грегорића и Друга — Београд